

Den vedblev under hele processen at være i fast tilstand, men dens volumen forøgedes med 35 %, hvilket førte til tektoniske forstyrrelser såvel i dens indre som i dens omgivelser.

Resultatet af disse omdannelser blev et kompleks af dybbjergarter af forskellig sammensætning med alle overgange fra granit til opdalit.

Kaj Hansen.

Naum Jasny: The Socialized Agriculture of the U. S. S. R. 837 sider, 39 fig. Stanford University Press, Stanford, California. 1949.

Dette arbejde tilsigter først og fremmest at belyse overgangsfænomenerne under socialiseringsprocessen, forsåvidt angår kollektivbrugene. Det rent talmæssige grundlag er dels de forskellige planer og de senere oplyste tal vedrørende opfyldelsen af de tilsigtede mål, samt — i muligt omfang — suppleret med tilgængelige oplysninger. Den betragtede periode afsluttes med 1939/40, således at de nyeste omlægninger i landbrugsproduktionen ikke er behandlet, dertil gives en kort gennemgang af udviklingen under krigen og et resumé af planen for 1946-50.

Der er i værket nedlagt et meget betydeligt arbejde med hensyn til indsamling af oplysninger og en relevant behandling af disse. Da forfatteren hovedsagelig har behandlet emnet ud fra økonomiske, landbrugstekniske og politiske synspunkter, og kun sjældent giver detaljer om den regionale fordeling, er det en begrænset nytte, man ud fra et geografisk synspunkt kan drage af dette omfattende arbejde.

K. Antonsen.

Karl Brandt: Agriculture and Food in Fortress Europe. 707 sider, 19 kort, 12 diagrammer. Stanford University Press, Stanford, California, 1953.

Dette omfattende værk dækker regionalt hele det af Tyskland under den anden verdenskrig besatte område. Emnemæssigt giver det en kortfattet politisk oversigt for hvert område fra 1939 til 1945 og endvidere en temmelig grundig gennemgang af landbrugets udvikling i denne periode, såvel produktionens omfang som priser, udenrigshandel, forbrug m. m.

Med hensyn til nøgtern behandling af de ofte prekære emner indtager denne bog — i modsætning til så mange andre — som regel et strengt sagligt synspunkt. De anførte kilder omfatter såvel internationale, allierede og tyske oversigter, samt i rimeligt omfang også nationale kilder.

Bedømmelsen af en så kaotisk og modsætningsrig periode vil vel

altid være mere eller mindre præget af personlige synspunkter, men det forekommer dog, som om forfatteren og hans hjælpere i dette tilfælde har været agtpågivende og omhyggelige. Fremstillingen har bl. a. sin force deri, at den sondrer mellem ¹⁾ de tyske politiske og økonomiske motiver, som lå bag den førte politik, ²⁾ de muligheder, som tyskerne af forskellige grunde forsøgte, og ³⁾ de nationale interesser, der modarbejdede den tyske politik og til tider helt lammede den.

Set med geografens øjne har bogen ikke alene interesse ved at give en fremstilling, der dækker en ellers næsten ubeskrevet periode i Europas landbrugshistorie, men også ved at klarlægge, i hvor vidt omfang landbrugsproduktionen er afhængig af tilførslerne af industriprodukter. Da desuden mange aktuelle forhold i europæisk landbrug har sin rod i de af krigen skabte omstændigheder, kaster værket også lys over dagens problemer. Læst med den forsigtighed, som er nødvendig overfor samleværker med en så stor spredning, som den, det foreliggende arbejde har, kan det anbefales. For dem, der har krigstidens uhygge på så lang afstand, at virkningen er svækket, vil bogen være et udmærket memento. *K. Antonsen.*

Ernst Strutz: Der norwegische Aussenhandel in den Jahren 1927 – 51.

Wiener geographische Studien, 1953, 236 sider, hvoraf en del tabeller.

Forfatteren gennemgår hovedtrækkene af Norges handelspolitik i den 25-års periode, han behandler. Derudover giver bogen en på almen tilgængelig norsk statistik baseret gennemgang af de årlige variationer, til tider også månedlige udsving. Fremstillingen og indholdet udmærker sig ved sin letforståelighed, ingen besværlige problemer berøres, og næsten ingen detaljer bringes frem. Det er muligt, at bogen kan have interesse for en østrigsk læserkreds, der er desværre næppe tvivl om, at den ikke har det for en dansk.

K. Antonsen.

George H. T. Kimble & Dorothy Good: Geography of the Northlands.

American Geographical Society, Special Publications. No. 32.

Der er i serien Geographical Society, Special Publications, flere bind om arktiske problemer; nogle af dem er blevet klassiske. Dette sidste bind behandler dog ikke blot Arktis, men også den nordlige nåleskavsregion. Det er således et meget stort og meget broget område, der omfattes af denne bog. Det er derfor også naturligt, at den kun kan give en oversigt og ikke tager specielle problemer op.